

Kainuun maakuntaudistus

ICT II/2017–rahoituksen hallinnollinen loppuraportti

30.10.2018

Versio: 1.0

Laatija: Ari Kemppainen

Sisällys

1. Dokumentin tarkoitus	3
2. Aikataulu ja projektin läpivienti	3
2.1. Aikataulu	3
3. Työmäärä ja kustannukset	3
4. Tavoitteet, saavutukset ja tuotokset.....	6
4.1. Tavoitteiden täytyminen	6
5. Arvio projektin onnistumisesta.....	17
5.1. Projektissa ilmenneet haasteet, työn onnistuminen ja projektista opitut asiat.....	17

Dokumentin muutosloki

<i>Versio</i>	<i>Päiväys</i>	<i>Laatija</i>	<i>Muutoksen kuvaus</i>
V0.1	02.10.2018	AKe	Dokumentin aloitus
V0.2	22.10.2018	AKe	Dokumentti 1. kommenttikierrokselle (Kainuu)
V0.3	23.10.2018	AKe	Taulukko 1, kustannusten päivitys
V0.4	24.10.2018	AKe	Muutoksia 1. kommenttikierroksen jälkeen
V0.5	25.10.2018	AKe	Muutoksia 1. kommenttikierroksen jälkeen
V0.6	26.10.2018	AKe	Muutoksia kohtaan 3, työmäärä ja kustannukset
V1.0	30.10.2018	AKe	Loppuraportti valmis

1. Dokumentin tarkoitus

Tämä dokumentti on maakuntauudistuksen 29.5.2017 päivätyn (VM/256/02.02.06.09/2017) mukaisen päätöksen *ICT-valmistelun tuen myöntämisestä maakuntien perustamisen suunnittelu- ja valmisteluvaiheessa* (ICT II-rahoitus) mukaisten toimien toteutuksesta ja toimii projektin hallinnollisena loppuraporttina. Projektin tavoitteena oli jatkaa ICT I-rahoituksen avulla aloitettua kehitystyötä seuraavasti:

- Viedä loppuun nykytilan kartoitus ja esittää tulokset edellytetyssä muodossa
- Kuvata, mitä tuloksia projektityössä on saavutettu
- Kuvata, mitä tehtäviä on tekemättä ja missä aikataulussa ne suoritetaan

Projektin tuotokset kuvataan kohdassa 4.

2. Aikataulu ja projektin läpivienti

2.1. Aikataulu

Kainuun maakuntauudistuksen osalta ICT-hankkeet ovat olleet käynnissä joulukuusta 2017 lähtien. Vuoden 2018 aikana projektityö on keskittynyt mm. tietojärjestelmien nyky- ja tavoitetilan kuvaamiseen, sopimukseen liittyviin tehtäviin (sopimusten luokittelu, GDPR-asioiden huomioiminen) sekä tietojärjestelmissä tarvittavien muutosten selvittämiseen ja suunnitteluun. Ensimmäiset muutostyöt Kainuun nykyisiin tietojärjestelmiin (asianhallintajärjestelmä) tehtiin kesällä ja tietojärjestelmien muutostöitä jatketaan kuluvan syksyn ja tulevan talven aikana talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmiin.

Omien muutoshankkeiden lisäksi Kainuu on aktiivisesti ollut mukana kansallisissa maakuntauudistusta ja sen tietojärjestelmiä koskevissa selvityshankkeissa ja seurannut hankkeiden etenemistä ja osallistunut niihin. Kainuun osalta ICT-muutoshankkeille on laadittu alustava toteutusaikataulu, joka on loppuraportin liitteenä (Liite 1). Hankkeiden toteutusaika ja aikataulut täsmen-tyvät valmistelun edetessä.

3. Työmäärä ja kustannukset

Kainuun liitolle myönnettiin 23.11.2017 tehdyn ICT II/2017 rahoituspäätöksen mukaisesti valmisteluavustusta tietojärjestelmiin liittyvien muutosten suunnitteluun 172 000 euroa. Päätöksessä mainittiin, että valtionavustuksen määrä voi

olla korkeintaan 90 % hyväksyttävistä arvonlisäverottomista kustannuksista, joten omarahoitusosuus kokonaiskustannuksista on 10 %. Rahoituspäätöksen II/2017 kokonaiskustannukset omarahoitus mukaan lukien voivat maksimissaan olla 192 111,1 euroa (alv 0 %). Avustusta koskevassa päätöksessä oli maininta, että valtionavustusta voidaan käyttää ainoastaan muutoshankkeiden suunnitteluun, ei muutosten toteutukseen.

Valtiovarainministeriö jatkoi 8.5.2018 tekemällään päätöksellään avustuksen käyttöaikaan siten, että myönnettyä rahoitusta voidaan käyttää väliaikaishallinnon alkuun asti sekä tämän jälkeenkin tarvittaessa enintään kuukauden ajan valmistelun edellyttämiin palkkakustannuksiin edellyttäen, että väliaikainen valmistelutoimielin ei toisin päättä. Lisäksi 1.6.2018 tehdyssä vuoden 2018 ICT-rahoitushakemusta koskevassa päätöksessä III/2018 mainittiin, että

- jäljellä olevaa, vuonna 2017 myönnettyä rahoitusta voidaan 8.5.2018 tehdyn päätöksen myötä kohdentaa myös toimeenpanoon ja
- avustuksen käyttö ja kohdentaminen raportoidaan ICT II/2017 rahoituksen osalta 30.10.2018 mennessä

Kainuussa ICT II/2017 rahoituksen käyttö ICT-järjestelmien muutostyön suunnitteluun aloitettiin vuoden 2018 alusta. Rahoituksen käyttö on tapahtunut seuraavasti:

Taulukko 1: Maakuntaudistuksen ICT muutuskustannukset ajalla 1.1.2018-23.10.2018

Kainuun maakuntaudistus	
ICT-muutuskustannukset ajalla 1.1.2018-23.10.2018	
Hallinto ja ICT-toiminnan järjestäminen	Euroa
ICT-suunnittelijat Kainuun sote, kustannukset ajalla 1.1.-31.10.2018	165 659,03
Kokonaisarkkitehtuurityö, Ohjelmistolisenssit ARC-ohjelmaan ja projektityö Arter Oy:n kanssa	25 875,83
TORI -hankkeet	
Asianhallintajärjestelmän hankinta väliaikaishallinnolle (Innofactor)	3 912,00
Internet-sivuston ja uutiskirjepalvelun hankinta väliaikaishallinnolle (Kotisivukone, Emaileri)	1 960,80
TOSI -hankkeet	
Sote-järjestelmien muutostyö	0,00
Muiden toimialojen järjestelmien muutostyö	0,00
ICT-infrastruktuurin muutostyöt	0,00
ICT-MUUTOSKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	197 407,66

ICT II/2017 rahoitus:	
Valtionavustus (max 90 % kokonaiskustannuksista)	172 000,00
Omarahoitusosuus 10 %	19 111,10
ICT II/2017 kokonaisrahoitus yhteensä	191 111,10
ICT II/2017 rahoituksesta käyttämättä	0,00
ICT II/2017 rahoituksesta sidottu osuus	0,00
Rahoituspäätöksen II/2017 ylimenevät ICT-muutuskustannukset katetaan rahoituspäätöksen ICT III/2018 rahoituksella. II/2017 rahoituspäätöksen ylimenevät kustannukset 23.10.2018 tilanteen mukaan	6 296,56

Rahoituspäätöksen II/2017 mukainen rahoitus 191 111,10 e, johon valtionavustusta on saatu 172 000 e, on käytetty loppuun tammi-lokakuun 2018 aikana. Rahoitus on kohdentunut pääsääntöisesti Kainuun maakuntauudistukseen rekrytoitujen ICT-suunnittelijoiden henkilöstökustannuksiin. Kainuun liitto maakuntavalmistelua hallinnoivana organisaationa on ostanut ICT-suunnittelijoiden työpanoksen Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymältä.

Maakuntauudistukseen rekrytoitujen ICT-suunnittelijoiden työpanos on pääsääntöisesti kohdistunut vuoden 2018 aikana seuraaviin tehtäviin:

- Tietojärjestelmien nyky- ja tavoitetilan tarkennettu kokonaisarkkitehtuurikuvaus
- Nykyisten ICT-sopimusten läpikäynti ja EU-tietosuoja-asetuksen (GDPR) huomiointi sopimuksissa
- Väliaikaishallintoa ja maakuntauudistusta koskevien tietojärjestelmien muutostarpeen selvittäminen (Sote, muut toimialat)
- Tietoturvaa ja tietosuojaa koskevien muutostarpeiden selvittäminen
- Kansallisiin maakuntauudistusta koskeviin työryhmiin osallistuminen

ICT-suunnittelijoiden työpanoksen lisäksi väliaikaishallintoa ja maakuntauudistusta varten on hankittu ulkoista asiantuntijapalvelua asianhallintajärjestelmän muutostöiden toteutukseen sekä kokonaisarkkitehtuuryön suunnitteluun. Ohjelmistokustannuksia ovat aiheuttaneet kokonaisarkkitehtuuryössä käytettävän tietojärjestelmän lisenssikustannukset sekä Kainuun maakuntauudistuksen internet-sivuston perustaminen.

Toimialasidonnaisten (TOSI) tietojärjestelmien, erityisesti potilas-/asiakastietojärjestelmien muutostarpeet tarkentuvat ja niitä toteutetaan vasta sen jälkeen kun soteuudistus-, palveluntuottaja- ja valinnanvapauslaki vahvistuvat. Myös ICT-infrastruktuurin osalta tietojärjestelmien muutostarpeet selviävät yksityiskohtaisemmin vasta valmistelun edetessä. Toimialariippumattomien (TORI) -järjestelmien osalta asianhallinnan järjestelmään tehtyjen muutostöiden lisäksi syksyn aikana aloitetaan muutokset talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmäkokonaisuuteen. Nämä muutostyöt toteutetaan VM avustuspäätöksen III-IV/2018 rahoituksella.

ICT II/2017 rahoituksen osalta pääkirjanote pdf- ja xlsx –muodossa ajalta 1.1.2018-23.10.2018 ovat loppuraportin liitteenä (Liitteet 2 ja 3).

4. Tavoitteet, saavutukset ja tuotokset

4.1. Tavoitteiden täytyminen

ICT-rahoitushakemuksen II/2017 suunnitelmassa hankkeen keskeisimmät tehtävät olivat seuraavat:

- Tarkistaa ja kuvata nykyinen käytössä oleva ICT-infrastruktuuri Kainuussa (tarkentaa kuvausta rahoitushakemuksessa I/2017 tehdyn työn pohjalta)
- Arvioida nykyisten ICT-ratkaisujen käytettävyys väliaikaishallintoon ja maakuntauudistukseen siirryttäessä sekä toteuttaa nykyiseen tietojärjestelmäkonaisuuteen ja – ympäristöön tarvittavat välttämättömät muutokset
- Muutosten suunnittelu väliaikaishallintoa varten Kainuun nykyisiin kokous- ja asianhallinnan sekä talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmiin
- Tilastointiin ja raportointiin liittyvät muutokset (palveluluokitus, XBRL-raportointi)
- Pidemmän aikavälin tavoitetilan etenemissuunnitelman laatiminen, jotta ICT-järjestelmien muutoksissa ja hankinnoissa ei tehdä sellaisia ratkaisuja, jotka hankaloittavat pidemmän aikavälin tavoitetilan saavuttamista

Rahoitushakemuksen II/2017 keskeisimmät tavoitteet olivat seuraavat:

- Määritellä ja suunnitella maakunnan tietohallinnon perustamiseen liittyvät muutokset
- Kuvata nykyinen tietohallinnon tuotantorakenne (organisaatio, henkilöstö, tekninen ja järjestelmäarkkitehtuuri, kokonaisarkkitehtuuri) ja selvittää, millaisia muutoksia nykyiseen rakenteeseen, organisointiin ja järjestelmäarkkitehtuuriin on tehtävä väliaikaishallintoa ja maakuntaa varten.
- Kuvata ja luokitella nykyiset ICT-sopimukset ja selvittää sopimusten siirtoon liittyvät asiat järjestelmätoimittajien kanssa EU-tietosuoja-asetus huomioiden
- Kuvata nykyiset käytössä olevat toimialasidonnaiset ja toimialariippumattomat tietojärjestelmät JHS 179 2.0 suosituksen mukaisesti, arvioida väliaikaishallinnon ja maakunnan käyttöön tulevien tietojärjestelmien hankinta- ja muutostarpeet (esim. asia- ja kokoushallinta) sekä määritellä ja toteuttaa välttämättömät muutokset väliaikaishallinnon ja maakunnan käyttöön tuleviin tietojärjestelmiin, jotta tietojärjestelmät ovat käytössä toiminnan käynnistyessä.
- Toteuttaa välttämättömät perustamisvaiheen järjestelmäkonsolidaatiot ja tietojen konvertointi tarvittaessa
- Toteuttaa välttämättömät tekniset muutokset mm. tietoliikenneverkkoihin, käyttäjähallintaan ja työasemaverkkojen järjestelyihin niiltä osin kuin ne eivät ole perustetun ICT-palvelukeskuksen tehtävinä
- Määritellä ICT-palvelujen ja tietojärjestelmien osalta tavoitetila vuodesta 2022 eteenpäin
- Toteuttaa muut väliaikaishallinnon ja maakunnan tietohallintotoiminnon toteuttamiseksi ja käyttöönottamiseksi tarvittavat tehtävät.

Kainuun maakuntauudistuksen valmistelutyötä on ICT-rahoitushakemus II/2017 lisäksi ohjannut vuoden 2018 rahoitushakemus III/2018 ICT-muutosuunnitelman mukaiset tehtävät. Vuoden 2018 alussa tehdyssä uudessa rahoitushakemuksessa ja sen ICT-muutos-suunnitelmassa aiemmassa rahoitushakemuksessa mainittuja teh-

täviä ja tavoitteita jäsennettiin ja ryhmiteltiin erillisiin hankesalkkuihin. Hankesalkut ja niiden tehtävät ovat seuraavat:

- ICT toiminnan järjestämisen hankesalkku
 - Tietohallinnon strategia ja toimintamalli ja tietohallinnon käynnistäminen
 - Tietoturva ja riskien hallinta
 - Kokonaisarkkitehtuurin hallintamalli ja kuvaus
 - Hankinta- ja toimittajayhteistyö
- TORI-hankesalkku (Toimialariippumattomat järjestelmät)
 - Talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmien sekä asia- ja kokoushallinnan muutokset
 - Palveluluokituksen ja XBRL-raportoinnin aiheuttamat muutokset
 - Maakunnan järjestäjän verkkosivujen suunnittelu ja toteutus
- TOSI-hankesalkku (toimialasidonnaiset järjestelmät)
 - TOSI-järjestelmissä tarvittavien muutosten selvittäminen ja muutosten suunnittelu
- ICT-infrastruktuuri-hankesalkku
 - ICT-infrastruktuuriin tarvittavien muutosten selvittäminen ja toteuttaminen

Hankesalkkujen sisältöä on kuvattu tarkemmin rahoitushakemuksen III/2018 yhteydessä laaditussa Maakunnan ICT-toiminnan muutossuunnitelmassa (23.3.2018).

Kainuussa linjauksena on ollut se, että nykyisin Kainuun soten hallinnoimia tietojärjestelmiä ja konesalia sekä maakunnallistettuja toimintaprosesseja käytetään palvelujen tuottamiseen myös väliaikaishallinnolle ja maakuntauudistukselle. Yleisesti voidaan todeta, että tietojärjestelmämuutoksia väliaikaishallintoon ja maakuntauudistukseen siirryttäessä 1.1.2021 tulee vähän, koska Kainuun ICT-infrastruktuuri ja toimintaprosessit on jo yhdenmukaistettu ja konsolidoitu Kainuun hallintokokeilun ja kuntien tukipalvelusopimusten myötä. Tietojärjestelmien valmiusaste väliaikaishallintoa varten on hyvä, eikä merkittäviä muutoksia nykyiseen ICT-infrastruktuuriin tarvita. Lähinnä tietojärjestelmiin tarvittavat muutokset koskevat yksittäisiä tietojärjestelmiä, joihin on perustettava uusia organisaatioita väliaikaishallintoa ja myöhemmin maakuntauudistusta varten sekä tietoliikenneyhteyksiä kansallisiin tietojärjestelmiin. ICT-järjestelmiä, niiden sopimuksia ja tietojärjestelmien luokitteluja koskevat työt ovat edenneet aikataulussa ja suunnitelman mukaisesti.

OMAT HANKKEET JA PROJEKTIT										
Näytä päättyneet ja keskeytetyt ☐										
Projektin nimi	Tila	Vaihe	Edist.	Aik.	Kust.	Laatu	Laaj.	Henk.	Riski	Hyö.
MDM 3 Kainuu	Käynnissä	Toteutus								
MDM 3.1 Maakunnan tietohallintomalli ja roolien määrittäminen	Käynnissä	Toteutus								
MDM 3.2 TORI - Kehittämispolun mukainen eteneminen	Käynnissä	Toteutus								
MDM 3.2.1 Talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmien siirrot ja häiriöttömyys	Käynnissä	Toteutus								
MDM 3.3 SOTE - Kehittämispolun mukainen eteneminen	Käynnissä	Toteutus								
MDM 3.3.1 SOTE-tietojärjestelmien muutokset sekä häiriöttömyys	Käynnissä	Toteutus								
MDM 3.3.2 Liittyminen kansalliseen SOTE-tieto- ja järjestelmäarkkitehtuuriin	Käynnissä	Toteutus								
MDM 3.3.3 SOTE-järjestämisen ja -ohjauksen tietotuotannon kyvykkyys	Käynnissä	Toteutus								
MDM 3.4 Muut toimialat - Kehittämispolun mukainen eteneminen	Käynnissä	Toteutus								
MDM 3.5 ICT-infrastruktuuri - Kehittämispolun mukainen eteneminen	Käynnissä	Toteutus								

Kuva 1. Kainuun maakuntaudistus, hankkeiden ja projektien eteneminen (tilanne 24.10.2018)

Vaikka suuria muutoksia nykyiseen ICT-infrastruktuuriin ja toimintakäytäntöihin ei väliaikaishallintoa ja maakunnan käynnistämistä varten ole tarpeen tehdä, vaatii pidemmän aikavälin tavoitella ICT-infrastruktuurin ja toimintaprosessien osalta vielä jäsentämistä Kainuussa. Kainuun kunnat eivät ole edelleenkään tehneet linjauksia ja ratkaisua siitä, kuinka he talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon tukipalvelut jatkossa järjestävät ja millaisia tietojärjestelmiä niissä käytetään. Lisäksi Kajaanin kaupunki on päättänyt omistajapoliittisen ohjelman 2018-2022 linjauksena, että Kajaani luopuu Kainuun sotien tietohallinnon palveluista, organisoii kaupungin tietohallinnon uudelleen ja siirtyy omaan tuotantoon 1.1.2021 mennessä. Kajaani laajentaa palvelut koskemaan kaupungin kaikkia toimialoja ja liikelaitoksia. Kajaani myös selvittää mahdollisuuden tuottaa tietohallintopalveluja muille Kainuun kunnille isäntäkuntamallilla. Näillä seikoilla on vaikutusta siihen, kuinka tukipalvelut ja tietojärjestelmät Kainuussa pidemmällä aikavälillä organisoidaan.

Kainuun väliaikainen valmistelutoimielin on käynnistänyt talous-, henkilöstö- ja tietohallintopalvelujen ja niitä koskevien tietojärjestelmien osalta selvitystyöt, joiden tavoitteena on selvittää, millaisia ylimaakunnallisia vaihtoehtoja Kainuun tulevalle maakunnalle olisi tarjolla tukipalvelujen järjestämiseksi. Selvitystyöt ovat juuri käynnistyneet ulkopuolisten konsulttien kanssa ja loppuraporttien on määrä valmistua vuoden 2018 loppuun mennessä.

Tavoitteiden täyttymistä ja tuotoksia käydään yksityiskohtaisemmin läpi seuraavilla sivuilla asiakokonaisuuksittain (MDM 1.1.-1.5).

MDM 1.1 Maakunnan tietohallintomalli ja roolien määrittäminen

ICT Standard Forum tuottaa ja ylläpitää tietohallintomallia, jonka avulla tietohallintoa johdetaan liiketoimintalähtöisesti. Malli soveltuu käytettäväksi yksityisissä ja julkisissa yrityksissä sekä julkisen hallinnon hallinnollisissa tai palveluja tuottavissa yksiköissä. Tietohallintomallin tekijänoikeudet omistaa ICT Standard Forum. Tietohallintomallin soveltamisesta julkiselle hallinnolle on julkaistu opas, joka on luettavissa ja ladattavissa www-osoitteesta

<https://wiki.julkict.fi/julkict/projektit/Kuntauudistus/ict-muutostuki-1/ict-valmistelu/tietohallintomallin-soveltamisohje-julkiselle-hallinnolle/view>

Lisätietoja tietohallintomallista myös [www-osoitteessa https://www.itforbusiness.org/fi](https://www.itforbusiness.org/fi)

Kainuussa hallintokokeilun käynnistymisen myötä tietohallinto on jo vuoden 2005 alusta lähtien organisoitu maakunnallisesti. Kainuun soten henkilöstö tuottaa tietojärjestelmiin liittyviä käyttäjätuki-, konesali- ja tietoliikennepalveluja oman organisaationsa lisäksi myös Kainuun kunnille ja niiden liikelaitoksille sekä Kainuun liitolle.

Tietohallinnon toiminta on keskitetysti johdettua, mutta palvelut tuotetaan osittain hajautetusti eri kuntien alueilla. Tietohallinto toimii yhteistyössä Kainuun kuntayhtymien ja kuntien kanssa tavoitteenaan keskitetty, tehokas ja taloudellinen palvelutuotanto. Linjaorganisaation lisäksi tietohallintoa ohjaa ohjausryhmä, jossa jäseninä ovat asiakkaan edustajat kunnista ja kuntayhtymistä.

Tällä hetkellä Kainuun soten tietohallinnossa työskentelee 40 henkilöä seuraavasti:

Kuva 2. Kainuun soten tietohallinnon organisaatio 2018

Tietohallinnon toiminnan viitekehystä ei Kainuussa ainakaan toistaiseksi vielä ole jäsennetty ICT Standard Forumin julkaiseman tietohallintomallin mukaisesti. Tietohallinnon osalta suunnittelu ja päätöksenteko on sopeutettu Kainuun soten aikatauluihin ja vuosikelloon. Hankinnoissa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan valtakunnallisesti kilpailutettuja hankintakanavia.

Väliaikaishallintovaiheeseen siirryttäessä ja maakuntauudistuksen käynnistyessä 1.1.2021 Kainuun ICT-palvelut tuotetaan ainakin siirtymäkauden ajan Kainuun hallintokokeilun ja Kainuun soten aikana luotujen prosessien mukaisesti nykyisiä tietojärjestelmiä hyödyntäen. Käytössä olevaan tietojärjestelmäkokonaisuuteen toteutetaan maakuntauudistuksen myötä vain välttämättömät muutokset. Nykyisin käytössä olevia toimintamalleja ja prosesseja voidaan hyödyntää myös Kainuun maakunnan toimintoja suunniteltaessa.

Tulevan Kainuun maakunnan tietohallintomalli siirtymäkauden jälkeen on vielä jäsenymättä eikä sen osalta tavoitetilaa ole vielä määritetty. Pidemmän aikavälin tietohallintomallin, organisaatorakenteen ja tietohallinnon strategian suunnittelua Kainuun maakunnalle ja sen ICT-tukipalveluille vaikeuttaa se, että Kainuun kunnat eivät ole vielä tehneet päätöstä siitä, kuinka he talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon tukipalvelut jatkossa järjestävät. Elleivät kunnat ole jatkossa mukana yhteisessä tukipalvelukokonaisuudessa, tulee Kainuun maakunnan järjestää talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon tukipalvelut omalle toiminnalleen joko tuottamalla palvelut itse tai hakemalla vaihtoehtoja tukipalveluihin esim. ylimaakunnallisten ratkaisujen kautta. Mahdollisten ylimaakunnallisten vaihtoehtojen selvittäminen TAHE- ja ICT-palveluille on parhailaan käynnissä ja selvitystöiden on määrä valmistua vuoden 2018 loppuun mennessä.

MDM 1.2 TORI - Kehittämispolun mukainen eteneminen

MDM 1.2.1 Talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmien siirrot ja häiriöttömyys

Väliaikaishallinnon käyttöön tuleva talous- ja henkilöstöhallinnon ICT-ratkaisu perustuu Kainuussa vuonna 2005 käyttöönotettuun Kainuun soten ja Kainuun kuntien yhteiseen talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmäkokonaisuuteen. Kainuun sote tulee tuottamaan talous- ja henkilöstöhallinnon sekä niihin liittyvät tietojärjestelmäpalvelut väliaikaishallinnolle ja tietojärjestelmiä käytetään myös siirtymävaiheen ajan maakuntauudistuksen käynnistyttyä.

Kainuussa tietojärjestelmiin tehtävät muutostyöt asianhallinnan ja TAHE-järjestelmien osalta oli tavoitteena käynnistää jo vuoden 2018 alkupuolella. Muutostöitä näiden osalta ei voitu kuitenkaan toteuttaa alun perin suunnitellussa aikataulusa, koska rahoituspäätöksessä linjattiin, että avustusta voidaan käyttää vain tietojärjestelmiä koskevien muutostöiden suunnitteluun, ei muutosten toteuttamiseen.

Alkuperäinen linjaus muuttui kesällä 2018, ja tämän jälkeen uuden organisaation suunnittelu ja toteutus nykyiseen talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmäkokonaisuuteen on voitu aloittaa yhdessä tietojärjestelmätoimittajien kanssa syyskuussa 2018. Tavoitteena on ottaa uusi väliaikaishallinnon organisaatio tietojärjestelmissä

käyttöön 1 kk:n kuluessa maakunta- ja soteuudistusta koskevien lakien hyväksymisestä, eli vuoden 2019 alusta lähtien.

Väli aikaishallintovaiheen uuden yrityksen perustamisen lisäksi taloushallinnon tietojärjestelmiin valmistellaan parhaillaan uuden palveluluokituksen ja XBRL-raportoinnin käyttöönottoa. Muutosten toteutusta ei ole vielä aloitettu tietojärjestelmiin. Toteutus tietojärjestelmiin edellyttää maakuntien palveluluokituksen valmistumista. Lisäksi XBRL-raportoinnin käyttöönotto edellyttää vielä suunnittelua yhdessä ohjelmistotoimittajien kanssa, kuinka raportointi XBRL-muodossa Kainuun taloushallinnon tietojärjestelmään käytännössä toteutetaan.

Taulukko 2. Talous-, materiaali- ja henkilöstöpalvelujen käyttöön tulevat tietojärjestelmät

Talous- ja materiaalihallinnon tietojärjestelmät	Henkilöstöhallinnon tietojärjestelmät
_laskuhotelli (CGI Suomi Oy)	_e-kirjetulostus (CGI Suomi Oy)
_Pankit	_SMS Tekstiviestipalvelu (CGI Labyrintti)
_Pankki (Nordea)	_Viranomaiset
_Perintä (Lindorff)	AGS (Henkilöstöraportit)
Basware Finance (Kassansuunnittelu, sijoitukset, lainat)	Avack Alert
Basware Inhouse Banking	DW Henkilöstöraportit
Basware Maksuliikenne	ePassi
Ceepos Kassajärjestelmä (Kainuu)	Henkilöstösuunnittelu
Ecomed ICS	HR eTyöpöytä (HR itsepalvelu)
Finn-ID:n viivakoodit (materiaalihallinto)	HRM Kehityskeskustelut
FinnID Attune	HRM Koulutustiedot
Rondo R8	HRM Perustiedot
SAP BI + portal	HRM Työhyvinvointi
SAP ECC	HRM Vuosilomasuunnittelu
SAP Fiori + Webdispatcher	Kuntarekry
SAP MDM	M2 matkanhallinta
SAP PI/XI	MD Titania Sähköinen asiointi / LääkäriWeb Titania
SAP Solution Manager + portal	MD Titania Työvuorosuunnittelu (sote+kunnat)
SAP SRM + portal	Pegasos Palkanlaskenta
Winshuttle Query	Timecon + Reg@web Työajansuunnittelu ja kulunvalvonta
	Web Palveluaikalaskenta
	WebTallennus

Tällä hetkellä pidemmän tähtäimen tavoitetilaa talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmien osalta ei ole vielä määritelty. Pidemmän aikavälin talous- ja henkilöstöhallinnon toimintaprosessien sekä niitä koskevien tietojärjestelmien suunnittelu edellyttää Kainuussa linjauksia siitä, kuinka talous- ja henkilöstöhallinto hoidetaan jatkossa tulevalle maakunnalle ja mitä tietojärjestelmiä palvelutuotannossa käytetään. Linjaukseen vaikuttaa se, ovatko Kainuun kunnat jatkossa mukana talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelu- ja tietojärjestelmäkokonaisuudessa vai eivät. Kainuun kunnat

eivät ole vielä tehneet ratkaisua siitä, kuinka talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelut ja niitä koskevat tietojärjestelmät jatkossa toiminnoilleen järjestävät.

Myös Kainuun väliaikainen valmistelutoimielin on käynnistänyt selvityksen, jossa tulevan Kainuun maakunnan talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen järjestämiseen haetaan ylimaakunnallisia vaihtoehtoja oman palvelutuotannon sijasta. Konsulttiselvityksen on määrä valmistua 31.12.2018 mennessä.

MDM 1.3 SOTE - Kehittämisspolun mukainen eteneminen

MDM 1.3.1 SOTE-tietojärjestelmien muutokset sekä häiriöttömyys

Kainuussa sote-tietojärjestelmien ICT-kokonaisratkaisu tulevalle Kainuun maakunnalle perustuu Kainuun hallintokokeilun aikana maakunnallistettuun sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmäkokonaisuuteen. Tietojärjestelmiin ei ole tarve tehdä merkittäviä muutoksia maakuntauudistuksen käynnistyessä. Yhteisenä potilas-/asiakastietojärjestelmänä tullaan käyttämään jo nyt koko maakunnan alueella käytössä olevaa, Tieto Oy:n toimittamaa LifeCare- ratkaisua ja sosiaalitoimen asiakastietojärjestelmänä CGI Suomi Oy:n toimittamaa ProConsona tietojärjestelmää.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas-/potilasasiakaskirjojen tietojen osalta Kainuussa Puolangan kuntaa lukuun ottamatta on yksi rekisterinpitäjä. Puolangan kunta ulkoisti sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut v. 2013 alusta Kainuun hallintokokeilun päätyttyä ja on tällä hetkellä osajäsenenä nykyisessä Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymässä. Puolangan kunta käyttää sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnoissaan Kainuun soten tietojärjestelmiä.

LifeCare ja ProConsona potilas-/asiakastietojärjestelmien lisäksi Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmäkokonaisuuteen liittyy myös lukuisa joukko muita tietojärjestelmiä, jotka toimivat joko irrallisesti tai ovat integroituina muihin tietojärjestelmiin.

Taulukko 3. Sosiaali- ja terveydenpalvelujen käyttöön tulevat tietojärjestelmät

Sosiaali- ja terveystietojärjestelmät	
_Kantapalvelut_eArkisto (Kela)	Antti anestesiatietojärjestelmä
_Kantapalvelut_eResepti (Kela)	ArtuX laaturekisteri (täyhystyskirurgia)
_Laboratorio (OYS)	Babe
_Lääketietokeskus	Centricity Critical Care Clinisoft
_Lääketoimitukset (Tamro / Oriola)	Codea kenttäjohtamisjärjestelmä
_NordDRG (FCG)	Commit; Arcis itseilmoittautumisjärjestelmä
_Potilastietojärjestelmät (OYS)	Commit; EKG-järjestelmä
_Terveystalo	Commit; RIS
_Vitalab	Datawell Visual DRG
_Väestötietojärjestelmä (VRK)	Diet32
_Yhtyneet Medix laboratoriot	EasyEdi
	Effector Apuvälinepalvelut (Kuntoapu)
	eHuuhde

Eli-Link
ELMET
EMed Icon Äylääkekaappi
Endobase
eOmahoitokirjasto
ePiikki
Erica Ensihoito
Fluid Management Tool
Gemini sairaalavälinehuolto
HaiPro
Hermes SMART, Application, HyperV
Hilmo asiakaslaskenta (THL)
HL7
Hyvinvoinnin palvelutarjotin
Implant DB laaturekisteri (tekonivel)
Infoway liittymät
Intensium vertaisarviointi
Johdon työpöytäratkaisu
Kardio sydäntietojärjestelmä
KELMU Etuustietojen kyselypalvelu (Kela)
KulasDW
Laboratorio Quality Management (LifeCare)
LifeCare (Asiakas- ja potilastietojärjestelmä)
LifeCare itseilmoittautuminen
LifeCare Laboratorio
LifeCare Qpati
M-Files (SaaS)
Medanets hoitotyön langaton kirjaaminen
Mediracer rannekanavamittaus
Mega-Fixu
Miratel Aurora
Miratel Carewin
Miratel Innova NC, UI ja SQL
Mobiili kotihoito
Mobirouter
Nappula-asiakastietojärjestelmä
Noah
NordiNet-potilasrekisteri
Omasote
OpenScape Callcenter OSCC
Opera
Oppiportti
Palveluseteli- ja ostopalvelujärjestelmäpalve-

lu (PSOP)
Patient Flow Analysis
PatientOnLine
Pegasos potilashallinto
PhysioTools
Planmeca Romexis
Potva
ProConsona sosiaalitoimi (Puolanka)
ProConsona Sosiaalitoimi ja lastenvalvoja
Prowellness
Puheentunnistusjärjestelmä (Radiologia)
QPro Feedback Palautejärjestelmä
Rafaela
RAIsoft MH, HC, LTC Hoidon laadunhallinnan järjestelmä
Ranne ranneketulostus
RenalSoft dialyysiohjelma
RTG-web / IDS
SAI Sairaalan antibiootti- ja infektioseuranta-järjestelmä
Saku Sairaankuljetus
SBM-LAS (Serena)
SBM-SAS (Serena)
Secapp
Sectra PACS
Selkä- ja rintasyöpärekisteri
Sema Schiller
SOMA sosiaalipalveluiden mobiilisovellus
Spiro (Spirometria -tutkimukset, SQL)
StellarQ
Suomi.fi palvelutietovaranto (VRK)
Superhermes
Sähköinen hyvinvointikertomus -järjestelmä (Kuntaliitto)
Sähköinen terveystarkastus ja valmennus STAR
Tava Maintenance (Mequsoft)
Terveysportti
TissueDB (Kudospankki)
VIRVE viranomaisverkko
VTJ Kysely
WebMarela (Lääkehuolto)
XDSS
Zeiss FORUM (Archive & Viewer)

Kainuun uusi sairaala-hankkeen valmistuttua vuosina 2019-2021 sosiaali- ja terveydenhuollon ICT-infrastruktuuriin tulee integroitavaksi uusia tietojärjestelmiä, jotka liittyvät esimerkiksi hoitajakutsuun ja henkilöturvratkaisuihin, toiminnan- ja tuotannonohjaukseen sekä käyttövaltuushallintaan. Nämä uudet tietojärjestelmät on otettava huomioon maakunta- ja soteuudistuksen valmistelun yhteydessä.

Kainuussa on myös käynnissä palvelusetelikokeilu, joka Kainuussa kohdistuu henkilökohtaisen budjetin (HB) pilotointiin. HB-projektin myötä Kainuussa on kesällä 2018 otettu käyttöön Tiera Oy:n toimittama PSOP- tietojärjestelmä palvelusetelien ja ostopalvelujen hallintaan. Ko. tietojärjestelmää on tavoitteena käyttää jatkossa myös maakunta- ja soteuudistusta koskevissa valinnanvapauden pilotointihankkeissa.

MDM 1.3.2 Liittyminen kansalliseen SOTE-tieto- ja järjestelmäarkkitehtuuriin

Kainuun oma maakunnallinen sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmäkokonaisuus on luotu ja otettu käyttöön ennen kansallisen sote-arkkitehtuurin valmistumista. Tietojärjestelmiin tarvittavia kehittämistoimenpiteitä on Kainuussa tehty ja tehdään kansallista sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisarkkitehtuuria koskevat linjaukset huomioiden. Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmien osalta Kainuussa tavoitteena on, että nykyinen jo maakunnallisena toimiva tietojärjestelmäkokonaisuus modifioidaan ja liitetään maakunta- ja soteuudistuksen myötä käyttöönotettaviin kansallisiin sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmäratkaisuihin sitä mukaa kun ne ovat käyttöönotettavissa. Maakuntauudistuksen aiheuttamia muutostarpeita nykyiseen järjestelmäkokonaisuuteen selvitetään ja tarkemmat muutostarpeet, aikataulut ja etenemispolut näiden osalta tarkentuvat valmistelun edetessä.

Kainuu on viime vuosina ollut mukana useissa valtakunnallisissa kehittämis- ja käyttöönottohankeissa, joissa tietojärjestelmät ja digitaaliset palvelut ovat olleet keskeisesti mukana. Kanta-palvelut on otettu käyttöön terveydenhuollon osalta v. 2014, sosiaalihuollon Kantaan liittymistä suunnitellaan. Kainuun palvelusetelikokeilu (henkilökohtainen budjetti) alkoi v. 2017 ja hanke jatkuu edelleen vuonna 2019. Kainuu on myös mukana sosiaali- ja terveystieteiden tietojärjestelmien ekosysteemiä koskevassa UNA-hankkeessa.

Kansallisiin palveluihin liittyen Kainuu on ottanut käyttöön Kainuun sotessa suomi.fi-palveluita: Suomi.fi-palvelutietovarannon v. 2017, Suomi.fi-Tunnistuksen 2017 ja Suomi.fi-Valtuudet 2018. Kainuu on parhaillaan valmistelemaan yhdessä Vimaan, Väestörekisterikeskuksen ja kuuden muun maakunnan kanssa yhteistyössä Suomi.fi-Viestit palvelujen käyttöönottoa. Käyttöönottoprojektissa on tavoitteena saada kartoitettua Viestit-palveluun siirrettävät kriittisimmät palvelut sekä niihin liittyvät mahdolliset kustannukset, jotta organisaatiot voivat hakea Valtiovarainministeriön (VM) myöntämää valtionavustusta 31.1.2019 mennessä. Kainuussa Suomi.fi-Viestit-palveluun liittymisessä lähtökohtana on, että palveluun liittymistä suunnitellaan ja valmistellaan maakunnan näkökulmasta huomioiden kaikki tulevan maakunnan toimijat ja palvelut, vaikka toteutukset tehdään nykyisiin organisaatioihin ja niiden tietojärjestelmiin. Käytännössä Kainuussa palvelun käyttöönotossa lähdetään etenemään sotepainotteisesti; eli ensimmäisenä kartoitetaan sote-palvelut, joissa Suomi.fi-viestien käyttöönotosta on saatavissa eniten hyötyjä.

Kansallisten hankkeiden lisäksi Kainuussa on ollut myös lukuisia alueellisia kehittämishankkeita yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa. Näitä hankkeita on kuvattu tarkemmin Rahoitushakemus III/2018 ICT-muutosuunnitelmassa.

Kansallisten ja alueellisten hankkeiden lisäksi yhteistyötä on tavoitteena tiivistää jatkossa myös yhteistoiminta-alueen sisällä. YTA-alueen kiinteämmällä yhteistyöllä tulee jatkossa olemaan vaikutusta myös Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmäkokonaisuuteen. Tietojärjestelmien osalta mahdolliset muutostarpeet tarkentuvat myöhemmin.

MDM 1.3.3 SOTE-järjestämisen ja -ohjauksen tietotuotannon kyvykkyys

Maakunta- ja soteuudistuksen myötä tulevaa sote-järjestämiseen ja ohjaukseen liittyvää tietotuotannon mallia ei ole vielä suunniteltu yksityiskohtaisesti Kainuussa. Tietojärjestelmissä on tavoitteena tukeutua mahdollisimman pitkälle kansallisiin ratkaisuihin. Kainuu on mukana mm. Vimanan koordinoimissa hankkeissa, mm. Maakuntien tietojohdantamisen ratkaisukokonaisuus (MaTi) ja Maakuntien yhteinen asiakkuudenhallinta (CRM) -hankkeissa.

MaTi-hanke on jatkohanke Maakunnan järjestämistehtävässä tarvitsemat digipalvelut -esisuunnitteluhankkeeseen. Hankkeen perustavoitteena on suunnitella, kehittää ja toteuttaa tekninen tietoallasjärjestelmä lähdejärjestelmäintegraatioineen sekä tietovarastointi raportointi-, analytiikka- ja keinoälyratkaisuineen. Hankkeen tehtävänä on tarjota maakuntien käyttöön tietojohdantamisen perusinfrastruktuuri sovelluksineen. Tavoitteena on, että tuloksena syntyy maakunnan ja viranomaisien käyttöön tietojohdantamisen ratkaisukokonaisuus, jonka ydintietosisältö on yhteinen kaikille maakunnille. Tavoiteaikataulu ratkaisukokonaisuuden käyttöönotolle on 1.1.2021.

CRM-hankkeen tavoitteena taas on selvittää ja kuvata asiakkuudenhallintaa koskeva nyky- ja tavoitetila maakunnissa sekä järjestelmän tavoitetilaan liittyvät vaatimukset. Esiselvityshankkeessa kootaan tietoa kansallista CRM-hanketta varten ja osaltaan rajataan, vaiheistetaan ja aikataulutetaan varsinaista hanketta, jonka on määrä käynnistyä v. 2019.

MDM 1.4 Muut toimialat - Kehittämispolun mukainen eteneminen

TOSI-järjestelmien muiden toimialojen osalta ei tietojärjestelmien muutoshankkeita Kainuussa ole vielä suunniteltu yksityiskohtaisesti. Vimanan koordinoima Valtion järjestelmät-hanke (VJ-hanke) käynnistyi syyskuussa 2018. Kainuu osallistuu hankkeen työryhmätyöskentelyyn.

VJ-hankkeen keskeisenä tehtävänä on varmistaa, että tulevilla maakunnilla on tarvittavat kyvykkyudet käyttää valtiolta siirtyvien tehtävien hoitamisessa tarvittavia tietojärjestelmiä. Tavoitteena on myös mahdollistaa valtiolta siirtyvien tehtävien hoitamisessa tarvittavien tietojärjestelmien käyttö niiden tuotantoympäristöstä maakunnille sellaisena kuin ne nyt ovat. Valmistelu- ja suunnitteluvaiheessa olevan hankkeen tavoiteaikatauluna on, että käyttöönotot tapahtuisivat 10/2019-04/2020 välisenä aikana. Kainuun osalta valtion järjestelmien liittäminen Kainuun tietojärjestelmäkoonai-

suuteen voidaan suunnitella yksityiskohtaisesti vasta sen jälkeen, kun VJ-hanke on edennyt ja tuottanut yksityiskohtaista tietoa valtiolta siirtyviin tietojärjestelmiin ja niiden siirtoihin liittyen.

Maakunnan järjestäjän verkkosivujen toteutus (Makufi) Kainuun maakunnalle oli määrä käynnistyä jo vuonna 2018. Maakuntaudistuksen siirryttyä vuodella eteenpäin, verkkosivujen toteutus siirtyi aloitettavaksi vuonna 2019.

Vimanan koordinoima maakuntien yhteinen asianhallinta-projekti on myös käynnistynyt. Kainuussa alustavasti on linjattu, että Kainuu käyttää väliaikaishallinnon aikana nykyistä asianhallinnan tietojärjestelmää ja siirtyy mahdollisesti maakuntien yhteisen asianhallintajärjestelmän käyttöönottoon aikaisintaan vuonna 2020.

MDM 1.5 ICT-infrastrukturi - Kehittämispolun mukainen eteneminen

Väliaikaishallinnon aikana ja maakuntaudistuksen siirtymävaiheessa Kainuussa hyödynnetään nykyistä ICT-infrastruktuuria ja olemassa olevia Kainuun sotien hallinnoimia, maakunnallisia toimintamalleja sekä tietojärjestelmäratkaisuja. Kainuussa ICT-infrastrukturi on jo yhdenmukaistettu ja käytössä on yhteinen konesali, vakioitu työasemaverkko ja tietoliikenteessä yhteinen Kainuun alueverkko. Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmät on myös maakunnallistettu ja koko Kainuussa on käytössä samat asiakas- ja potilastietojärjestelmät. Päällekkäisiä tietojärjestelmiä siirtymävaiheessa ja maakuntaudistuksen käynnistyessä ei juuri ole. Kainuun nykyinen tietojärjestelmäympäristö on kuvattu JHS179 versio 2.0 mukaisesti käytössä olevaan Arter Oy:n toimittamaan ARC-ohjelmaan.

ICT-tuki ja Service Desk-palvelut on organisoitu maakunnallisesti. Käyttäjien yhteydenottoja varten on käytössä sähköposti sekä HelpDesk numerot. Tukipyyntöjen kirjaamiseen käytetään tällä hetkellä Efecte-ohjelmistoa, josta löytyy myös osiot käyttöoikeuksien käsittelyyn, laiterekisteri sekä aikaisempien tukipyyntöjen ratkaisut. HelpDesk henkilöstö käyttää myös Kainuun yhteistä Microsoft AD-ympäristöä sekä SCCM-ohjelmiston etäyhteyksiä tukipyyntöjä koskeviin ratkaisuihin. Varsinaisia lähitukena toteutettavia tehtäviä ovat pääosin laitteistoja koskevat vaihdot ja asennukset. Nykyiseen ICT-tuen ja Service Desk-palvelujen organisointiin ei ole tarve tehdä muutosta väliaikaishallintoon ja maakuntaudistukseen siirryttäessä.

Sen sijaan pidemmällä aikavälillä tietojärjestelmäpalveluja ja ICT-infrastruktuuria tarkasteltaessa voi Kainuussa tapahtua merkittäviäkin muutoksia nykyiseen verrattuna. Pidemmän tähtäimen tavoitetta ei vielä ole määritetty. Kuten jo aikaisemmin tässä loppuraportissa on todettu, Kainuun kunnat eivät ole vielä tehneet päätöstä ICT-tukipalvelujen osalta ja Kainuun väliaikaishallinto on käynnistänyt selvityksen mahdollisten ylimaakunnallisten vaihtoehtojen kartoittamiseksi. Lisäksi Kajaanin kaupunki on tehnyt linjauksen, että se luopuu Kainuun sotien tietohallinnon palveluista. Tukipalvelujen organisointimallilla voi jatkossa olla vaikutusta myös käytössä olevaan ICT-infrastruktuuriin. Lisäksi muutostarpeita voi tulla kansallisista ratkaisuista, linjauksista ja vaatimuksista, esim. käyttövelvoitteen alaisista ja muista yhteisistä palveluista, palvelu- ja turvallisuusverkoista jne. Näistä aiheutuvat muutostarpeet selviävät valmistelun edetessä.

Valtion tietojärjestelmien pilotointi ja käyttö maakunnista edellyttävät kansallisen tietoliikenteen esikytkentäytimen käyttöönottoa. Kainuulle yhteydet Vimanan keskitettyyn esikytkentäyttimeen tullaan toteuttamaan Istekki Oy:n kautta. Esikytkentäytimen liittymä on tilattu lokakuussa 2018 Vimana Oy:ltä ja Istekki Oy:ltä. Vimana vastaa liittymän kustannuksista siihen saakka, kunnes yhtiö siirtyy maakuntien omistukseen. Sen jälkeen kustannuksista vastaavat maakunnat.

ICT-infrastruktuurin osalta Kainuussa on parhaillaan menneillään uuden käyttövaltuushallinnan käyttöönotto. Myös kansallinen käyttövaltuushallinnan projekti on käynnistynyt ja sen osalta käyttöönotot on suunniteltu tapahtuvan vuosina 2019-2020. Kainuu on mukana Vimanan käyttövaltuushallintaa koskevassa projektissa ja käynnistämässä maakunnan oman ja maakuntien yhteisen käyttövaltuushallinnan yhdistämistä koskevaa selvitys- ja suunnittelutyötä.

5. Arvio projektin onnistumisesta

5.1. Projektissa ilmenneet haasteet, työn onnistuminen ja projektista opitut asiat

Kainuussa ei ole ilmennyt suurempia haasteita maakuntauudistukseen liittyvien ICT-muutosten suunnittelussa ja toteutuksessa. Toimenpiteet ovat edenneet lähes suunnitelman ja aikataulun mukaisesti ja nykyiset toimintaprosessit ja ohjelmistot ovat maakuntauudistuksen väliaikaishallintovaiheelle yksittäisiin tietojärjestelmiin tehtäviä muutostöitä lukuun ottamatta lähes valmiina. Kansallisten maakunta- ja soteuudistusta koskevien lakien ja päätösten keskeneräisyys on jonkin verran jarruttanut ja hidastanut muutosten suunnittelua.

Liittymäraja- ja pintojen suunnittelu maakuntauudistuksen myötä käyttöönotettaviin maakuntien yhteisiin tietojärjestelmiin (mm. tiedonohjaus, asiakkuudenhallinta, asianhallinta, valtion järjestelmät jne.) ja niiden käyttöönotto ovat vielä alkuvaiheessa. Muutostyöt näiden osalta muutostyöt painottuvat tuleville vuosille. Talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmien osalta muutostyöt tietojärjestelmiin olisi Kainuussa käynnistetty jo alkuvuodesta 2018. Koska muutosrahoitusta ei voinut tuossa vaiheessa käyttää kuin muutosten suunnitteluun, ko. tietojärjestelmiä koskeva projekti käynnistyi vasta kesälomien jälkeen syksyllä 2018.

Vimanan rooli kansallisten palvelujen koordinoijana ja yhteistyötahona on alkanut alkuvuoden jälkeen hahmottua selkeämmin ja Vimanan kautta onkin tällä hetkellä jo käynnissä useita hankkeita, joissa myös Kainuu on aktiivisesti mukana. Kansalliset ja eri maakuntien yhteiset hankkeet, projektit sekä työryhmyöskentelyt Vimanan ja muiden toimijoiden kanssa sitovat Kainuun ICT-valmisteluhenkilöstön aikaa kohtuullisen paljon, mutta osallistuminen niihin on ensiarvoisen tärkeää maakunta- ja soteuudistuksen suunnitteluun ja toteutukseen liittyen.

Alkuvuoden jälkeen eri työryhmiin osallistumista on mahdollistanut ja helpottanut se, että Kainuun ICT-valmisteluhenkilöstön määrää on lisätty kahdella henkilöllä vuodenvaihteen jälkeen. Samalla kunkin ICT-suunnittelijan tehtävä- ja vastuualueita on jäsennetty tarkemmiksi. ICT-valmistelun muutostehtävät lisääntyvät ja konkretisoitu-

vat koko ajan, joten ICT-resurssien määrään muutosten toteuttamiseksi tulee kiinnittää jatkossakin huomiota.

ICT-sopimusta koskevien sopimusten luokittelu ja tietojärjestelmien kokonaisarkkitehtuurityö ovat vuoden aikana edenneet erityisen hyvin. Projektin lopputuotoksena on Kainuussa saatu koottua aiemmin hajallaan olleita tietojärjestelmä- ja ICT-sopimustietoja yhteen tietojärjestelmään, josta ne ovat jatkossa hyvin tarkasteltavissa ja hyödynnettävissä. Tietojärjestelmiä koskevissa sopimuksissa EU-tietosuojasetuksen huomioon ottaminen sopimuksissa on vienyt ja tulee edelleen viemään paljon aikaa, mutta etenee koko ajan kohti tavoitetilaa.

Rahoitushakemuksen yhtenä keskeisenä tehtävänä oli määritellä ICT-palvelujen ja tietojärjestelmien tavoitetilaa vuodesta 2022 eteenpäin. Tämän osa-alueen suunnittelua ei ole voitu käynnistää kuin vasta nyt syksyllä 2018. Tämä johtuu osittain siitä, ettei kansallisesti päätöstä maakuntauudistuksen voimaantulosta ole vielä tehty. Osittain asiaan vaikuttaa se, että Kainuun kunnat eivät ole vielä tehneet päätöstä, kuinka ne tuki- ja ICT-palvelut jatkossa organisaatiolleen järjestävät. Nämä asiat ovat vaikeuttaneet Kainuun ICT-palvelujen ja tietojärjestelmien tavoitetilan suunnittelua.

Kokonaisuutena voidaan todeta, että Kainuussa maakuntauudistuksen ICT-valmistelu etenee ja väliaikaishallinnolle tarvittavat toimenpiteet tietojärjestelmiin ovat käynnissä. Pidemmälle aikavälille ICT-palvelutoiminnan ja tietojärjestelmien suunnittelu kuitenkin edellyttää, että tulevan maakunnan osalta tietohallinnon organisointimallin peruslinjaukset päätetään mahdollisimman pian eli kenen kanssa ja miten jatkossa toimitaan.

LIITTEET:

Liite 1: Kainuun maakuntauudistus/ICT-hankkeet 29.10.2018 (Excel-taulukko)

Liite 2. Pääkirja 1.1.-23.10.2018 ICT-muutokset. pdf (PDF-tuloste)

Liite 3. Pääkirja 1.1.-23.10.2018 ICT-muutokset. xlsx (Excel –taulukko)